

Analyzing the Work Called Yumurtadan Çıkan Öğretmen within the Scope of the Principles to be Found in Qualified Children's Books

Mesut GÜN*, Elif ALKAN**, Mustafa Kuzey İLHAN***

Abstract. In this study, the aim is to examine Muzaffer İzgü's work titled "Yumurtadan Çıkan Öğretmen" based on the criteria outlined by Sever (1995) for high-quality children's books in terms of structural and educational features. The data for this qualitative research were obtained through document analysis. The findings were evaluated and presented in tables, analyzed according to the specified criteria. The study explores the concepts of literature and children, as well as Muzaffer İzgü's life and literary contributions, which form the foundation of this field. The research focuses on the book "Yumurtadan Çıkan Öğretmen" published in 1981, which depicts the hardships faced by teachers during the challenging conditions of that time period. The problem statement and sub-problems of the research revolve around this book. The research results reveal that the analyzed work is formally suitable for children and possesses content features such as theme, subject, main idea, characters, narrative style, and language that are appropriate for its intended audience. Additionally, the work holds educational value in society, presenting human experiences and realities from a child's perspective. The findings from this study are compared with similar research outcomes and discussed in the conclusion section. It is anticipated that the proposed recommendations formulated within the scope of this study will contribute to the relevant field of research.

Keywords: Children's Literature, children's books, Teacher Who Hatched, review.

How to cite: Gün, M., Alkan, E., & İlhan, m. K. (2023). Yumurtadan Çıkan Öğretmen adlı eserin nitelikli çocuk kitaplarında bulunması gereken ilkeler kapsamında incelenmesi. *Çocuk, Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, 6(1), 77-94.

* Mersin University, Faculty of Education, Turkish Education, Mersin, Türkiye; mesutgun07@gmail.com

** Mersin University, Faculty of Education, Turkish Education, Mersin, Türkiye; ealkaan@gmail.com

*** MONE, Fevziye Celik Secondary School, Adana, Türkiye; hakem_kuzey@hotmail.com

Yumurtadan Çıkan Öğretmen Adlı Eserin Nitelikli Çocuk Kitaplarında Bulunması Gereken İlkeler Kapsamında İncelenmesi

Mesut GÜN*, Elif ALKAN**, Mustafa Kuzey İLHAN***

Öz. Bu çalışmada Muzaffer İzgü'nün Yumurtadan Çıkan Öğretmen adlı eserinin, Sever' in (1995), "Nitelikli Çocuk Kitaplarında Bulunması Gereken Yapısal ve Eğitsel Özellikler" adlı ölçütleri dâhilinde yedi öykünün incelemesi amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında elde edilen veriler nitel araştırma kapsamında doküman incelemesi yöntemiyle tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular belirtilen ölçütler temele alınarak incelenmiştir. Elde edilen bilgiler tablolar hâlinde sunularak değerlendirilmiştir. Araştırmada, bu alanın temelini oluşturan edebiyat ve çocuk kavramları Muzaffer İzgü'nün yaşamı ve edebî kişiliğiyle birlikte incelenip değerlendirilmiştir. İncelemenin temelinde araştırmaya konu olan 1981 yılında dönemin ağır şartlarında ezilen öğretmenleri konu alan, Yumurtadan Çıkan Öğretmen adlı öykü kitabı; araştırmanın problem cümlesi ve alt problem cümleleri kapsamında incelenmiştir. Araştırma sonucunda ilgili eserin tema, konu, ana fikir, karakterler, anlatım biçimi ve dil gibi içeriksel özelliklere uygunluğuyla birlikte biçimsel olarak da çocuğa uygun olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda ilgili eserin eğitsel açıdan çocuğun toplum içerisinde yer bulduğu, insan ve insana dair yaşamda yer alan olguların çocuğa göre sunulduğu belirlenmiştir. Çalışma kapsamında elde edilen bulgular benzer çalışma sonuçlarıyla kıyaslanarak sonuç bölümünde tartışılmıştır. Çalışma kapsamında geliştirilen önerilerin ilgili alana katkı sunması umulmaktadır.

Anahtar kelimeler: Çocuk Edebiyatı, çocuk kitapları, Yumurtadan Çıkan Öğretmen, inceleme.

* Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi, Mersin, Türkiye; mesutgun07@gmail.com

** Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi, Mersin, Türkiye; ealkaan@gmail.com

*** MEB, Fevziye Çelik Ortaokulu, Adana, Türkiye; hakem_kuzey@hotmail.com

1. Giriş

Edebiyat, başlangıcı çok eski zamanlara dayanan, gelişime hazır olan, insanlığa hayat veren bir araçtır. Duygu ve düşünce aktarımı, hayal gücünü canlandırma, estetik bir haz verme gibi özellikleriyle insanların kendilerini ifade etmelerinde başvurdukları bir yol olduğu söylenebilir.

Bu açıdan TDK Güncel Türkçe Sözlüğünde edebiyat, şu şekilde tanımlanmıştır: “Olay, düşünce, duygu ve hayallerin dil aracılığıyla sözlü veya yazılı olarak biçimlendirilmesi sanatı, yazın.” (TDK, 2011).

Geçmişten günümüze geçen süre boyunca kendini yenileyen edebiyat her zaman gelişime açık bir daldır. Bu bağlamda, edebiyat kavramının zamanla anlamsal değişkenlik gösterebileceği, bu değişimin biçimle beraber içerikte gerçekleşebileceği aktarılmıştır. Edebiyattaki değişimin işlev değişikliğiyle olduğu, edebiyattaki değişimin eleştiri kuramlarının ve araştırma yöntemlerinin sonuçlarına göre görülebileceği belirtilmiştir (Şirin, 2015). Günümüz edebiyatının önemli çalışma alanlarından biri de çocuk edebiyatıdır.

Batı edebiyatında 16. yüzyılda filizlenen çocuk edebiyatı, türünün birçok örneğini Tanzimat Dönemi Edebiyatı sürecinde vermiştir. Çocuk edebiyatı; çocukların duygu, düşünce ve hayal dünyalarını zenginleştirmede, yardımlaşma, sevgi-saygı, duygudaşlık yapma, sahiplenme gibi kavramları anlatım boyunca sezdirerek, çocukların gelişimine katkı sağlayan eserlerin tümünün bulunduğu bir çatı olarak tanımlanabilir.

Bu kapsamda TDK Güncel Türkçe Sözlüğünde çocuk edebiyatı kavramı şu şekilde sunulmuştur: “Çocukların hayatı kavramasına yardımcı olacak, hayal gücünü geliştirici, okuma sevgisini aşıl原因, eğitici bir edebiyat türü, çocuk yazını.” (TDK, 2011).

Çocuk edebiyatını, çocukların düş dünyasını geliştiren, onlara okuma zevki veren, eğitici ve faydalı birçok iletinin yer aldığı eserlerin tümü olarak değerlendirmek mümkündür. Eğlenirken öğreten, çocukların düş dünyalarını harekete geçiren bu alan aynı zamanda eleştirel okuryazar olma yolunda çocukların ilk basamaklarından biri olduğu söylenebilir.

Sever (2017)'e göre “Çocuk edebiyatı (yazını), erken çocukluk döneminden başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletile zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır.” Çocuk edebiyatı alanında önemli eserler vermiş velut yazarlardan birisi de Muzaffer İzgü'dür.

Muzaffer İzgü 29 Ekim 1933 yılında, Cumhuriyetin onuncu yılında, Adana'da doğmuştur. İlkokulu İstiklal İlkokulu'nda, ortaokulu Tepebağ Ortaokulu'nda ve liseyi Diyarbakır Öğretmen Okulu'nda bitirmiştir.

On bir yıl boyunca sınıf öğretmenliği yapan İzgü, meslek hayatı boyunca, Diyarbakır, Silvan, Aydın gibi çeşitli yerlerde ve ilçelerde çalışmıştır. Daha sonra sınavlara girerek Aydın Gazipaşa Ortaokulu'nda Türkçe Öğretmeni olarak görev yapmıştır. 1978 yılında emekliye ayrılıp İzmir'e yerleşmiş ve yazarlığa devam etmiştir. Muzaffer İzgü, 26 Ağustos 2017 yılında karaciğer kanseri nedeniyle hayata veda etmiştir.

Muzaffer İzgü, yazarlığa Aydın'da öğretmenlik yaparken başlamıştır. Bilinen ilk yazıları Aydın'da yayımlanan 'Hüraydın' gazetesinde 1959 yılında küçük öyküler ve röportajların oluşumuyla çıkmıştır. Bu dönemde Akbaba adlı gülmece dergisine 42 öyküsünü göndermiş ama hiçbiri yayımlanmamıştır.

Muzaffer İzgü öyküleri yayınlanuncaya dek göndermeye devam edeceğini bildirmiş ve yazıları orada yayımlanmaya başlamıştır. Muzaffer İzgü, Akbaba dergisini o zamanların gülmece okulu olduğunu ve oradan mezun olmanın önemli olduğunu belirtmiştir (Çelikkaya, 2016).

Muzaffer İzgü'nün ilk kitabı Gecekondu'dur. Devamındaysa İlyas Efendi ve Halo Dayı kitaplarını çıkarmıştır. İlk başta Remzi Kitabevinden çıkan bu eserler, Attila İlhan aracılığıyla Bilgi Yayınevi'ne geçmiştir.

Yaşanılan politik olayları çocukların gözünden büyüklere aktarır. İzgü'nün roman ve öykülerinde her cümle güldürmez fakat kitabın sonunda yüzde acı bir gülümseme belirtir. Tıpkı Nasrettin Hoca gibi güldürürken düşündürmeyi sever. Gülmece ögesinin bir amaç değil araç olduğunu vurgular (Yılmaz, 2007). Muzaffer İzgü yaşamı boyunca 142 esere hayat vermiştir. Bunlardan 87 tanesi çocuk kitabından oluşmaktadır. Eserlerinde mizah unsurlarını ustaca kullanmış ve güncel konulara da değinilmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından kitapları tavsiye edilmiştir. Günümüzde birçok çocuk tarafından okunmuştur.

Yaşamı boyunca pek çok çocuk edebiyatı eseri veren İzgü, eserlerinde bulunan mizah unsurlarıyla tanınmaktadır. Eğitici pek çok içerikle birlikte yardımlaşma, insan sevgisi, hayvan sevgisi, saygı, duygudaşlık, fedakârlık, emeğe saygı, üretkenlik, büyüklere saygılı olmak gibi kazanımları çocuklara aktarmıştır.

Bu araştırmada Çocuk Edebiyatı alanında birçok eseri bulunan Muzaffer İzgü'nün Yumurtadan Çıkan Öğretmen adlı kitabı; Sedat Sever'in Nitelikli Çocuk Kitaplarında Bulunması Gereken İlkeler kapsamında incelenip değerlendirilmiştir.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli/ Deseni

Kitap incelemesi ve analizi sonucunda elde edilen bulgular nitel araştırma kapsamında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda Kıral (2020) nitel araştırma bağlamında şu bulguları belirtmiştir: "Nitел araştırmalar, insanların tutumlarını, davranışlarını görüşlerini, deneyimlerini daha detaycı bir yaklaşımla anlamayı, yorumlamayı ve betimlemeyi hedefleyen, derinlemesine incelemeye imkân sunan bir araştırma olarak ifade edilmektedir."

Bu bilgilerden yola çıkarak nitel araştırma çerçevesinde incelenmesi hedeflenen Yumurtadan Çıkan Öğretmen kitabında, bu araştırma yönteminin temel taşları olan, araştırma sürecinde betimlemeyi şekillendiren “nasıl ve niçin” sorularından yola çıkılarak çalışıldığı söylenebilir.

Doküman analizi/inceleme ise araştırmanın konusu ile ilgili bilgi içeren materyallerin analizidir. Bu materyaller yazılı materyaller (kitap, dergi, gazete, magazin, arşiv, mektup, günlük, resim, yayın ve istatistikler vb.) olabileceği gibi konuyla ilgili film, video veya fotoğraflar da olabilir.” (Coşkun, 2019) kapsamında incelenen materyallerin araştırma süzgecinden geçerek araştırmacıya nihai hedefine ulaşmasında sunduğu çeşitli yollardan biridir.

2.2. Çalışmanın Önemi

Bu çalışmanın yapılma sebebi alan yazın taramaları sonunda Muzaffer İzgü'nün eserlerinin “Nitelikli Çocuk Kitaplarında Bulunması Gereken Yapısal ve Eğitsel Özellikler” başlığı altında belirlenen biçimsel, içeriksel ve eğitsel ilkeler kapsamında incelenmemiş olmasıdır. Bu bağlamda bu çalışma verileri ve sonuçlarının ilgili alana sunacağı olası katkıların çalışmanın önemini belirlediği söylenebilir.

2.3. Çalışmanın Problemi/Alt problemler

Muzaffer İzgü'nün Yumurtadan Çıkan Öğretmen adlı eserinin Sever'in (1995), Nitelikli Çocuk Kitaplarında Bulunması Gereken Yapısal ve Eğitsel Özellikler kapsamına uygunluk düzeyi nedir?” bu çalışmanın problem cümlesidir.

- Yumurtadan Çıkan Öğretmen adlı eserin belirlenen ölçütlerdeki biçimsel özelliklere uygunluğu ne düzeydedir?
- Yumurtadan Çıkan Öğretmen adlı eserin belirlenen ölçütlerdeki içeriksel özelliklere uygunluğu ne düzeydedir?
- Yumurtadan Çıkan Öğretmen adlı eserin belirlenen ölçütlerdeki eğitsel özelliklere uygunluğu ne düzeydedir?

soruları çalışmanın alt problemlerini oluşturmaktadır.

2.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu çalışma nitel bir çalışma olup, doküman incelemesi, belge ve metin çözümlemesine dayalı bir araştırmadır. Araştırmaya başlamadan önce konuyla ilgili alan yazın çalışması yapılmış ve gerekli kaynaklar toplanmıştır.

2.5. Çalışmanın Sınırlılıkları

Muzaffer İzgü'nün Yumurtadan Çıkan Öğretmen adlı eserinin incelenmesi sürecinde çalışma materyali sınırlı tutulmuştur. Muzaffer İzgü'nün aşağıda belirtilen eserlerinin okunup değerlendirilmesi çalışmanın verilerine ulaşılmıştır:

- Yumurtadan Çıkan Öğretmen

- Anne Dersim Bitmedi
- Ekmek Parası
- Yedi Renkli Saat
- Can Dayım
- Kiraz Kız
- Atatürk'ü Gördüm
- Yaşasın Anneannem Spor
- Kardelen
- Kahraman Kuçu
- Uçan Eşek

2.6. Çalışmanın Geçerlik ve Güvenirliği

Çalışma verilerinin geçerlik ve güvenirliliğini sağlamak için nitel veri analizinde genel olarak tercih edilen, verileri toplama, verileri azaltma, verileri kodlara ayırma ve ayrılan kodları sayarak belirli kategoriler oluşturma aşamaları dikkate alınmıştır. Bu aşamada alan uzmanlarının görüşlerine de başvurularak araştırmacıların alan uzmanlarının desteğiyle belirlediği kodlardan oluşan kategorilerden temalar oluşturmuştur (Patton, 2002). Çalışmanın içsel tutarlılık olarak adlandırılan ve kodlayıcılar arasındaki görüş birliği olarak kavramsallaştırılan benzerliği sağlamak için üç alan uzmanının görüşlerine: $\Delta = C \div (C + \partial) \times 100$ formülü kullanılarak başvurulmuştur. Çalışmanın içsel tutarlılığı veren kodlama denetimine göre kodlayıcılar arası görüş birliğini %87 olarak belirlenmiştir (Miles ve Huberman, 1994) İlgili alan yazın bilgilerine göre söz konusu iç tutarlığın en az %80 olması yeterli görülmektedir.

3. Bulgular

Bu bölümde Muzaffer İzgü' nün yaşamı, eserleri ve edebiyata bakışı ile 1980'li yıllarda dönemin ağır şartlarında ezilen öğretmenleri ele aldığı Yumurtadan Çıkan Öğretmen adlı kitabının incelemesi bulunmaktadır. 1980'li yıllar da yazılmış bu kitap çocuk kitabı olarak görülse de aslında büyükler için yazılmış bir öykü kitabı olduğu söylenebilir. Darbe dönemindeki ülkenin içinde bulunduğu siyasi karışıklık, enflasyondaki artış ile halkın fakirleşmesi, paranın değer kaybına uğraması gibi siyasi durumlar içinde yaşayan insanları, çocukların gözünden büyüklere aktarılmıştır.

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Yumurtadan Çıkan Öğretmen, 1981 yılında dönemin ağır şartları altında ezilen öğretmenleri ele almıştır. İlgili eserin, Muzaffer İzgü'nün Bilgi Yayınevi Çocuk Kitaplığından on yedinci basımı incelenmiştir. Kitap yedi adet öyküden oluşmaktadır. Yumurtadan Çıkan Öğretmen, Beden Eğitimi Dersinde, Sarı Zarf, Bir Oynasam Bir Oynasam, Temsil, Bir Karakaçanımız Vardı ve Kargayla Dostluk başlıklı öyküler eser içerisinde yer almaktadır. Eserin incelenip değerlendirileceği biçimsel özellikler "Tablo 1" içerisinde yer almaktadır.

Tablo 1. Çocuk kitaplarında bulunması gereken biçimsel özellikler

ÖLÇÜTLER	
1.	Çocuk kitapları hacim ve ağırlık yönünden taşınabilir, kitaplık düzenlemesine de uygun olmalıdır.
2.	Çocuk kitaplarında kullanılan kâğıt mat, dayanıklı, birinci veya ikinci hamur kâğıt olmalıdır.
3.	Çocuk kitaplarında, sayfalar normal aralıklı satırlardan oluşmalı; sayfa kenarlarındaki geniş boşluklar (marjlar) bulunmalıdır.
4.	Harflerin boyu, ilköğretim 1, 2 ve 3. sınıf öğrencileri için 12 puntodan büyük olmalıdır. 4 ve 5. sınıflarda 10 puntoluk harfler kullanılabilir.
5.	Kitaplardaki resimler konuya uygun, sayfa düzeninde de birlik ve bütünlüğü sağlamalıdır. Resimler, çocuğun estetik duygularının gelişmesine katkı sağlamalıdır.
6.	Resimler anlatılan konuya göre; açıklayıcı, yorumlayıcı eğlendirici, güldürücü ve sevimli olmalıdır.
7.	Çocuk kitaplarındaki kapak resimleri estetik değerinin yanında; canlı, kitap konusuyla ilgili ve çocuğa okumaya çağırıcı biçimde olmalıdır. Kapak kâğıdı sağlam ve kaliteli olmalıdır.

Kitap hacim ve ağırlık yönünden yedi yaş ve üzeri için uygun ve ince bir kitaptır. Kitap zımba yerine yapıştırıcı ile sağlam bir şekilde basılmıştır. Bu yönüyle küçük yaştaki çocukların bu kitabı okuyup incelemesi için fiziksel olarak hiçbir sakınca bulunmamaktadır.

Sayfa düzeni bir çocuğu sıkmayacak şekilde geniş aralıklı biçimde oluşturulmuştur. Yazılar büyük puntuyla yazılmıştır. Sayfa numaraları çocuğun görebileceği şekilde sayfanın altına ortalı biçimde konulmuştur. Kitapta toplamda on bir resim bulunmaktadır. Bu resimler öykülerdeki önemli olaylar, mekânlar veya kahramanların durumunu ifade eden renklendirilmemiş resimlerdir. Bu resimlerin okuyan açısından gözü yormadığı söylenebilir. Kapak resmi olarak çocukların dikkatini çekmek amacıyla canlı tonda renkler kullanılmıştır. Kapak resminin büyük bir çoğunluğunda kırmızı renk hâkimdir. Kapak resminde kitaba ismini veren öyküdeki kahramanın durumunu anlatan bir görsel bulunmaktadır. Bu görsel arka kapak ile bir bütün olacak şekilde tasarlanmıştır. Kapak yapısı canlı ve parlaktır.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Yumurtadan Çıkan Öğretmen kitabı içindeki öykülerin içerik incelemesi ölçütleri "Tablo 2" dâhilinde incelenmiştir.

Tablo 2. Çocuk kitaplarında bulunması gereken içerik özellikleri

ÖLÇÜTLER	
1.	Çocuk kitaplarında, yazarın, aktarmak istediği "tema" ve çocuklarda geliştirmeyi amaçladığı davranışlar açık seçik belirtilmelidir.
2.	Yazarlar, okurlarıyla bir duygu ve düşünce alışverişinde olurken, eserlerinde politik ve ideolojik güdümlülüğe yönelmemelidir.

3.	Çocuk kitaplarında ele alınan konular, çocuklarda, güven duygusunu artırmalı, sağlam ve geçerli inançları yerleştirmeli; çocukları ulusal değerlere ve demokratik yaşam biçimine saygınlığını sağlamalıdır.
4.	Çocuk kitaplarında az sayıda kahraman bulunmalı, kahramanların fiziksel ve ruhsal portreleri güçlü bir biçimde çizilmelidir.
5.	Çocuk kitaplarında, duygu ve düşünceler, olaylar tutarlı bir biçimde sıralanmalı; konu ile çocuklarda uyandırılmak istenen duygu (tema) arasında bir bütünlük sağlanmalıdır.
6.	Anlatımda; "duruluk, akıcılık, açıklık, yakınlık, çeşitlilik ve kişiselik" etkili ve güzel bir üslup yaratmanın temel koşulları olarak görülmelidir.
7.	Kitaplar; dilbilgisi, yazım (imla) ve noktalama kuralları bakımından yanlışsız olmalıdır.

Yumurtadan Çıkan Öğretmen adlı eseri içerisinde bulunan yedi öykü içerisinde birçok konuya ve soruna değinmesiyle birlikte ana tema olarak aile, okul, sevgi/hayvan sevgisi, oyun ve geçim sıkıntısı temaları çerçevesinde ele almak mümkündür. "Tablo 3" içerisinde incelenen bu ana temalar, öykülerin geneline yayılarak sezdirici bir biçimde okuyucuya sunulmuştur.

Tablo 3. Öykülerin temaları

Temalar	Öyküler
Aile	Sarı Zarf, Bir Oynasam Bir Oynasam
Eğitim	Beden Eğitimi Dersinde, Temsil, Yumurtadan Çıkan Öğretmen
Sevgi/Hayvan Sevgisi	Karakaçan, Kargayla Dostluk
Oyun	Bir Oynasam Bir Oynasam, Sarı Zarf
Geçim Sıkıntısı	Yumurtadan Çıkan Öğretmen, Sarı Zarf

Tablo 3'te belirtildiği üzere ilgili eser içerisindeki öyküleri belirtilen ana temalarla sınırlandırmak mümkündür. Bununla birlikte olay örgüsü sürecinde birden çok duyguya hitap edildiği söylenebilir. Şöyle ki Bir Oynasam Bir Oynasam öyküsü içerisinde temel olarak oyun teması ele alınmakla birlikte alt tema olarak arkadaşlık ve sorumluluk bilincinin de işlendiği belirtilebilir.

Aynı şekilde Beden Eğitimi Dersinde adlı öyküde okul teması kapsamında öğretmen öğrenci ilişkisi işlenmiş olup geçim sıkıntısı alt teması da ele alınmıştır. Yumurtadan Çıkan Öğretmen öyküsünde ise ana tema olarak geçim sıkıntısı belirlenmiş olup bir öğrencinin öğretmenine olan sevgisi alt tema olarak okuyucuya sunulmuştur.

Olay örgüsü içerisinde yer alan temaların ve alt temaların yoğun bir şekilde işlendiği söylenebilir. Beden Eğitimi Dersinde adlı öyküde şort alacak parası olmayan bir çocuğa derste kıyafetlerini çıkarttırarak iç çamaşırıyla derse katılmasını isteyen öğretmeni Sadık Bey'in, okuyucu olumsuz yönde etkileyeceği anlaşılmaktadır. Aynı şekilde Temsil adlı öyküde Güllü ve arkadaşının köy yaşamını benimsememiş bir öğretmen tarafından dışlanması durumu görülmektedir (İzgülü, 2007). Bu durumun küçük yaşta okuyucu kitlesinin psikolojik gelişimi yönünden olumsuz etkileyeceği belirtilebilir.

Hayatın başka bir gerçeği olan çaresizlik ve geçim sıkıntısı durumu ise Beden Eğitimi Dersinde adlı öyküde babanın ağzından şu şekilde aktarılmaktadır: “Altı nüfusa nasıl bakarım bu kent yerinde ben? Çalışsın o da ne yapacakmış ortaokula gidecekmiş de? Simit satsın, midye dolma satsın. Aha Şahan’ın oğlu günde kaç liraya para demiyor!..” (İzgü, 2007, ss. 20).

3.2.1. Yumurtadan Çıkan Öğretmen

Yönetmenliğini Kartal Tibet’in yaptığı, başrolünde Kemal Sunal’ın oynadığı Öğretmen adlı filmde, bir öğretmenin geçim sıkıntısıyla birlikte verdiği mücadele görülmektedir. Sınıfta bir öğrencisini tahtaya kaldırıp, matematik problemi olarak aylık maaşını hesaplayan öğretmenin geçim sıkıntısı konu olarak işlenmiştir.

Yumurtadan Çıkan Öğretmen adlı öyküde de Öğretmen filminde olduğu gibi geçim sıkıntısı yaşayan öğretmenin pazarda yumurta sattığını gören Pınar’ın sempatik anlatımıyla okuyucuya sunulmuştur. Öykünün sonunda öğretmenin içinde bulunduğu sisteme karşı eleştirel tutumu görülmektedir. “...Hiç de ayıp değil... Bana yumurta sattıranlar utansınlar. Karım, üç çocuğum, bir de annem var... Anneme ben bakıyorum. Altı kişiyiz evde. Evim kira...” (İzgü, 2007, ss. 19).

3.2.2. Temsil

Temsil adlı öyküdeyse köy yaşamından uzak öğretmenin köye yabancılaşması durumu vardır. Köy yaşamına yabancı olan öğretmenin, gözlem yapmaması sonucu, oyunda kurguladığı karakterlerin yaşamla bağlantılı olmadığı anlatılmıştır. Burada gözlemden ve gerçeklerden uzak olan öğretmen tavrının çocuğu nasıl etkilediği üzerine çıkarımlar yapıldığı görülmektedir.

3.2.3. Sarı Zarf

Sarı Zarf adlı öyküde bir baba olan öğretmenin atamasını yapan bürokratlara karşı, ikiz kardeşler Kadri ve Sadri’nin kızgınlığı ele alınmıştır. Bu durumun çocuklar üzerinde yarattığı etki ve ailenin yaşadığı geçim sıkıntısı vurgulanmıştır.

Bir çocuğun hayatını maddi ve manevi açıdan idam ettirdiği mekânlardan ayrılmak istememesi, oraya olan bağlılığı belirtilmiştir. Öykünün genelinde bulunan maddi imkânsızlık bir çocuğun gözünden “Babam; ‘Anca kamyon parasının dörtte biri’ dedi. Demek babam kamyon tutarsa yol parasının dörtte üçünü cebinden ödeyecekti. İyi ama babamın parası yoktu ki.” (İzgü, 2007, ss. 37) şeklinde anlatılmıştır.

3.2.4. Bir Oynasam Bir Oynasam

Bir Oynasam Bir Oynasam adlı öyküde hayal gücü geniş olan Zeyno’nun küçük yaşta üç küçük kardeşine ve eve baktığı anlatılmaktadır. Oyun oynama hasreti çeken, okula gidemeyen Zeyno’nun küçük yaşta bu denli sorumluluk alması okuyucuya yansıtılmıştır. Bu yaştaki çocukların bu denli sorumluluk alması, yorulması, yaşını yaşayamamış olması gerçek yaşam içerisinde bu tarz örneklerin etrafımızda var olduğunu bizlere anımsatmaktadır.

3.2.5. Bir Karakaçanımız Vardı

Bir Karakaçanımız Vardı adlı öyküdeyse sıkça kullanılan temalardan biri olan oyuna yer verilmiştir. Çocukların eski bir araba ile hayal güçlerini kullanarak oynadıkları çeşitli oyunlar şu şekilde anlatılmıştır: “Bazen belediye otobüsü değil, kentler arası işleyen otobüs olurduk. Kimimiz Ankara yolcusu, kimimiz Adana yolcusu, kimimiz Sivas yolcusu olurduk.” (İzgi, 2007, ss. 74).

3.2.6. Kargayla Dostluk

Son öykü olan Kargayla Dostluk'ta bir yazarın iki karga ile dost olması anlatılmıştır. Hayvan sevgisinin işlendiği bu öyküde yazarın kargaya olan sevgisi şu şekilde aktarılmıştır: “O günden sonra yemek artıklarını, et artıklarını pencereye koymaya başladım. Onlar da pencerenin önündeki balkonun demirinden ayrılmıyorlardı. Oraya yemi koyar koymaz, hemen uçuyor, pencereye konuyorlardı.” (İzgi, 2007, ss. 79).

Son olarak Temsil ve Beden Eğitimi Dersinde öyküleri içerisinde yer alan öğretmenlerin anlamsız tutumunun çocuğun duygusal gelişimi üzerindeki olumsuz etkisini diğer yandan da yoksulluğun yol açtığı çaresizliğin psikolojik ve toplumsal etkisi gösterilmektedir. Dolayısıyla, öykü aracılığıyla, öğretmenlerin yaşadıkları çeşitli sorunların ve toplumun maddi koşullarına aykırı tutumlarının çocukların zihinsel ve bedensel gelişimini olumsuz etkileyebileceği dile getirilmektedir.

Tablo 2 ve Tablo 3 ışığında incelenen bu öykülerde aktarılmak istenen temaların, öykülerin içine okuyucuya sezdirmeyecek şekilde yerleştirildiği, ele alınan konuların çocukların gözünden aktarıldığı ve yaşanan olayların onları ne kadar etkilediği anlatılmaktadır. Kitaptaki duygu ve düşünceler tutarlı bir şekilde verilmiş ve az sayıda kahramana yer verilmiştir.

Kitapta toplamda on bir adet resim bulunmaktadır. Her resim öyküdeki temel noktaları ele almaktadır. Eser içerisindeki resimler “Tablo 4” içerisinde sunulmuştur.

Tablo 4. Eserdeki resim sayıları

ÖYKÜLER	RESİM SAYISI
Yumurtadan Çıkan Öğretmen	2
Beden Eğitimi Dersinde	2
Sarı Zarf	2
Bir Oynasam Bir Oynasam	2
Temsil	1
Bir Karakaçanımız Vardı	1
Kargayla Dostluk	1

Resimler oldukça sade bir biçimde oluşturulmuştur. Renklendirilmemiş ve duru bir şekilde öykülerdeki belirgin durumlar göz önüne alınarak okuyucuya sunulmuş olmasına rağmen resimlerin ilgi çekici olmaması ve tek başlarına çocukların düş dünyasında kalıcı bir iz bırakacak nitelikte olmadığı söylenebilir.

3.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Yumurtadan Çıkan Öğretmen kitabı içindeki öykülerin eğitsel inceleme ölçütleri "Tablo 5" çerçevesinde ele alınmaktadır.

İzgü, yaşamın gerçeklerini okuyucu ile fazlasıyla buluşturmuştur. Şöyle ki kitabın içinde yoğun olarak bulunan üzüntü, keder, dışlanmışlık ve ötekileştirilmenin anlatılmasının çocuklar açısından uygun olduğu söylenemez. Bu nedenle Tablo 5'te geçen "Çocuğun duygu, düşünce ve hayal gücünü geliştirici biçimde kaleme alınmış olmalıdır." ölçütünün tam olarak karşılanamadığı görülmektedir.

Tablo 5. Nitelikli çocuk kitaplarının dayanması gereken eğitsel ilkeler

ÖLÇÜTLER	
1.	Yaşamın gerçekleri ile ilişkili olmalıdır.
2.	Çocuğun duygu, düşünce ve hayal gücünü geliştirici biçimde kaleme alınmış olmalıdır.
3.	Çocuğun bilgi ve kültür evrenini genişletmelidir.
4.	Çocuğa, içinde yaşadığı çevreyi, ülkeyi, dünyayı gerçekçi açıdan tanıtmalı; çocuğun bunlarla bütünleşmesini sağlamalıdır.
5.	Şiddet öğeleri içermemeli; çocukta estetik bir duyarlık sağlamalıdır.
6.	Çocuğun eleştiri yeteneğini geliştirmeli; onun tepkilerini düzenleyici bir rol oynamalıdır.
7.	Çocuğun kişiliğini geliştirerek, yaşama uyumunu sağlamalıdır.
8.	Çocuğun dilsel becerilerinin (okuma, konuşma, yazma, dinleme) gelişmesine katkıda bulunmalıdır
9.	Çocuğa, toplumun bir bireyi olduğu ve ondan soyutlanamayacağı bilincini vermelidir.

İzgü, hayal gücü yüksek karakterler oluşturmuştur. Yumurtadan Çıkan Öğretmen'de Pınar'ın rüyasından öğretmenini yumurta olarak görmesi, Bir Oynasam Bir Oynasam 'da Zeyno'nun üç küçük kardeşinin bir saatte kocaman olmalarını istemesi gibi durumlar bu karakterlerin zengin hayal gücü olduğunu göstermektedir. Ancak zengin hayal gücüne sahip karakterlerin hüznünlü olaylar yaşaması okuyanın hayal dünyasını daha da geliştirmekten uzaklaştırdığı belirtilebilir.

Öykülerdeki karakterler, günlük hayatta karşımıza çıkabilecek niteliktedir. Yazar bizlere günlük yaşamda insanların yaşadıkları belirgin duyguları sevinçleri, üzüntüleri, özlemleri ve düş kırıklıklarını nasıl yansıttığı şu şekilde belirtilmiştir: "İzgü insan merkezlidir, insani olana yönelmiş bir çizgi üzerinde yürür. Onun yazarlığında temel olan yapı taşı, insandır. Bu temel üzerinde yükselen insan yaşamları, yapıtlarında olanca çeşitliliği, zenginliği, karmaşıklığıyla; gülünesi, ağlanası özellikleriyle bütünleşerek okur karşısına çıkar." (Gültekin ve diğerleri 2010).

Bu bağlamda şiddet öğeleri içermeyen bu öykülerin, aynı zamanda çocuklarda estetik bir duyarlılık oluşturmadığı da görülmektedir. Karakterlerin yaşadıkları olaylar ışığında bu öykülerin çocuk kahramanlar aracılığıyla büyüklere yönelik yazıldığı ifade edilebilir.

Öykülerde sunulan temalar aracılığıyla; birey olmak, sorumluluk sahibi olabilmek, dış dünyayı tanımak ve dışarıdaki insanlara eleştirel bakabilmenin önemi dile getirilmektedir. İzgü'nün incelenen eserleri aracılığıyla çocuklara yol gösteren, yaşadıkları çevreyi, ailelerini ve ülkelerini tanımalarına yardımcı olan, çocukların çevrelerinde yaşanan olayların farkına varmalarını sağlamaya çalıştığı söylenebilir.

4. Tartışma ve Sonuç

Muzaffer İzgü'nün 1981 yılında yayınlanan Yumurtadan Çıkan Öğretmen adlı kitabı darbe döneminden sonra yaşananları, siyasi karışıklığı ve alım gücünün düşmesi gibi durumları çocukların gözünden büyüklere sunmuştur. Bu sorunlara bu denli hâkim olan yazarın gözlemci yönü dışında bu olayların içinde yaşayan biri olması yazarlığını beslemiştir. Kendi yaşadıklarını ve gözlemlerini harmanlayarak okuyucuya sunmuştur.

İzgü, eserlerinde kurmaca bir dünya yaratsa da anlattıklarının içinde gerçeklik ve yaşanmışlık payı vardır. İyi bir gözlemci olduğu için toplumu, insanların sıkıntılarını çok iyi bilen bir yazardır. Öykülerinde sıklıkla sistem eleştirisi yapmış; ekonomi, siyaset ve toplum üzerinden mizah yaparak işleyiş bozukluklarını dile getirmiştir (Genç, 2019). İncelenen eser içerisinde yer alan Sarı Zarf adlı öyküde İzgü'nün içinde bulunduğu dönemin siyasi etkilerinin bir çekirdek aileye yansması ele alınmaktadır. Bu kapsamda toplumun yapı taşı olan ailelerin toplumdaki değişimlerden ne derece etkilenebileceği evin oğulları Kadri ve Sadri'nin gözünden okuyucuya sunulmuştur. Aynı şekilde toplum düzeni içerisinde kardeşlerine bakabilmek için okula gidemeyen Zeyno'nun ruh dünyasında dolup taşan hayallerinin, isteklerinin ve umutlarının kardeşlerine gösterdiği sevgi bağının yansmasını ve okul özlemeni, Bir Oynasam Bir Oynasam adlı öykü üzerinden gösterilmiştir.

İzgü, bizlere toplum içerisinde Zeyno, Kadri ve Sadri gibi sesleri duyulmayan birçok çocuğun bulunduğunu, yapmış olduğu toplumsal gözlemlerle sunmuştur. Yazarın gözlem yeteneği ve durumları yorumlama biçimi bağlamında, seslerini duyuramayan kitlelerin sesi olduğu söylenebilir. Bir anlamda Muzaffer İzgü'nün sosyal meselelerin halk üzerindeki etkilerini eserleri aracılığıyla başarıyla yansıttığı ifade edilebilir. İzgü'nün eserlerinde yer alan sosyal meseleleri okuyucuyla buluşturması hususunda Uluer (2022) bizlere şu bulguları aktarmıştır: "Öyle ki Muzaffer İzgü'nün yer yer anlatıcı üzerinden öz eleştirileri de dikkate alınması gereken bir tutum olarak göze çarpmaktadır. Muzaffer İzgü'nün sosyal tahlilleri halkın eserlerde bizzat kendisini bulması sonucunu doğurmakta ve eserlerinin ön plana çıkmasına vesile olmaktadır."

Yazar, eser içerisinde yer alan öykülerde belirtildiği üzere, temel yapı taşı olarak çocuğu ortaya koymaktadır. Bir çocuğun hayal dünyasından başlayarak arkadaş çevresine kadar onu var eden birçok olguyu ele alarak öykülerini şekillendirme yoluna gitmektedir. Aile kurumu içerisinde yaşanan değişim, okul kurumunun öğrenci üzerindeki etkisi ve bunun çocuğa yansması unsurların onlar üzerinde bıraktığı etkiyi okuyucuya sunar. Temel olarak toplum içerisinde var olan "Çocuk dediğin anlamaz, bilmez!" yargısını kıran yazar, onların da bir

kimliği olduğunu, düşünce ve algılama sistemlerinin etkili bir biçimde çalıştığını, yine çocukların dilinden ve gözünden okuyucuya sunar. İncelenen öyküler kapsamında çocukların mahalle kültüründen yetiştikleri aile kültürüne kadar edindikleri birçok toplumsal rolün yansımalarını okuyucuya sunmaktadır.

Yumurtadan Çıkan Öğretmen adlı eserin Tablo 1'e göre biçimsel incelemesi sonucunda elde edilen veriler dâhilinde bu eserin hacim ve ağırlık bakımında yedi yaş ve üzeri kitleye uygun olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte kitabın sayfa yapısının mat olması, satır aralıklarının ve punto büyüklüğünün okuyucunun gözünü yormayacak biçimde olduğu belirtilebilir. Aynı zamanda kitabın dayanıklılığı açısından sayfaların birleştirilmesinde tutkal yerine dikiş yönteminin kullanılması tercih edilebilir. Kitap içerisindeki resimlerin çocukların gözlerini yormamakla birlikte anlatımı desteklediği ve çocukların hayal güçlerini harekete geçirdiği söylenemez. Kitap içerisinde yaş düzeyi de ele alınarak yer verilen resimlerin, ele alınan ölçütlerde de belirttiği üzere, çocuğun hayal dünyasını pekiştirici nitelikte olması gerektiği bilinmektedir. Fakat İzgü'nün eserinin içerisinde yer alan resimlerin niteliği ve sayısının bu anlamda oldukça zayıf olduğu belirtilebilir. Çocukların zihinlerini harekete geçirmekten öte sayfa düzeni içerisinde yer alan anlatımı betimleyici özellikte resimlerin kullanılması, çocuğun öykünün genelini soyut olarak zihinde şekillendirmesine yeterli düzeyde katkı sağladığı söylenemez. Bu kapsamda Akyüz (2014) şu ifadesi: "Kitap resimlerinde çocukta sanatsal duyarlılığı oluşturmaktan uzak olan klişe resimlere yer verilmiştir." ileri sürülen görüşleri destekler niteliktedir.

Tablo 2 bağlamında ilgili eserin içeriksel incelemesi sonucunda öykü içerisinde yer alan temaların iç içe geçtiği vurgulanabilir. Ana temalarla birlikte alt temaların yoğun bir şekilde ele alınmış olması okuyucu kitlesi açısından yorucu olabilmektedir. Bununla birlikte yazar iletmek istediği temaları öykünün geneline yayarak ana fikri anlatım sürecine sezdirmiştir. Darbe dönemi yaşanan ekonomik ve politik sorunların yansımalarının, çocuk bakış açısıyla birlikte, yoğun bir biçimde işlenmesi anlatımı zaman zaman ağırlaştırdığı söylenebilir. Genç (2019) bu konuda şunları dile getirmiştir: "İzgü'nün öykülerinde sistem ve işleyiş eleştirisi önemli bir yer tutar. Hemen hemen öykülerinin hepsinde hayatın her alanındaki işleyiş bozukluklarını eleştirir." Bununla birlikte Muzaffer İzgü'nün yaşamı süresince bir mücadele içinde olduğunu, öğretmen kimliği ile eserlerinde, küçük ve en önemli yaşa hitap ederken, anlattığı olayları onlarla beraber yaşayarak ve çocukların zihinlerini yormayacak, anlam karışıklığına yer vermeyecek bir üslup kullandığı görülmüştür. İzgü'nün anlatımının yalınlığı, duruluğu, yaşa uygunluğu ve yer yer anlatım içerisinde kullandığı mizah unsuru bağlamında öykü içerisinde anlatmak istediği toplumsal, sosyal ve kültürel birçok durumu belirlenen ilkeler kapsamına uygunluk gösterdiğini söylemek mümkündür.

Eser içerisinde yer alan kahramanların sayısının az olması ve kahramanların okuyucuyla tanıştırılmasının açık bir biçimde yer alması okuyucunun kahramanla bağ kurması açısından olumlu bir yön olduğu belirtilmelidir. Karakterlerin olaylar karşısında verdiği tepkilerle

çocukların buldukları çevreye ve topluma eleştirel bakmasını sağladığı görülmektedir. İzgü'nün öykülerinin genelini karakterler üzerinden şekillendirerek bir tekdüzelik sağladığı da söylenebilir. Eser içerisinde yer alan kahramanların tek bir özellik taşımalarından yola çıkarak tek katmanlı bir yapı içerisinde iletmek istediği ana temayı okuyucuya daha yalın bir biçimde sunduğu söylenebilir. Akyüz'ün (2014) konuyla ilgili şu görüşleri bu savı destekler niteliktedir:

“Bu konuda İzgü yapıtlarının neredeyse tamamını karakter üzerinden biçimlendirmektedir. Karakterlerini (kahramanlarını) konuşmaları ve eylemleri yoluyla geliştirmektedir. Karakterler devingen özellikler taşımamaktadır. İdeal ve yanlış örneği karşılayan karakterler, iletilerin aktarılmasında bir araç görevini üstlenmektedir. Bu bakımdan da karakterler tip düzeyinde kalmaktadır. Karakterlerine, konuşmalarında ağız özelliklerinden yararlanarak biçim vermeye çalışmaktadır.”

Bu bağlamda incelenen eserde sunulan konuların ve temaların arasında tutarlılık olduğu söylenebilir. Anlatımının akıcılığıyla bilinen İzgü, bu eserinde genel olarak açık, anlaşılır ve tutarlı bir dil kullanmakla birlikte uzun cümlelere yer vermemiştir. Aynı zamanda da öykülerin içerisinde yer yer us, sumsuk, ünlemek, çanak gibi sözcüklerin sıklıkla kullanılmasıyla anlatımın çocuk için yorucu bir hâl aldığı görülmektedir.

Yılmaz (2007) yapmış olduğu bir çalışma kapsamında İzgü'nün eserlerinde kullanmış olduğu dile karşı şu şekilde bir betimleme sunmuştur:

“Öz Türkçe ve yerel sözcükler sıklıkla kullanılmış. Ancak bu kelimelerin çoğu çocukların günlük hayatında kullanmadığı, ortak dilde olmayan kelimelerdir. Bu yüzden çocukların kelime dağarcığını zenginleştirmesine katkıda bulunamaz. Kullanımı yaygın olmayan, dili sadeleştirmek adına kullanılmış kelimeler hedef grubun dil gelişimine de uygun değildir.”

İlgili eserin Tablo 5 bağlamında incelemesi sonucunda anlatım içerisinde zaman zaman üzüntü, keder, dışlanmışlık ve ötekileştirme gibi olgular hissedilebilir bir biçimde sunulmuş olsa da bu konuda İzgü'nün duygular ve tema arasına ince bir çizgi koyduğunu da söylemek mümkündür. Eser içerisinde hissedilen bu duygular çocuğun hayal dünyasına ve yaşamına bir dayatma niteliğinden öte bu durumlar karşısında çocuğun gözünden okuyucuya bir ayna görevi üstlendiğini belirtmek mümkündür. İzgü eser içerisinde yer alan öykülerinde çocuğa uygun olarak, onların gözünden bizlere bakarak insan olmayı ve insan olmanın getirilerini aktardığını söylemek mümkündür. Çocukların toplum içerisinde yer bulduğu soyut ve somutu ayırt edebildiği, toplumsallaşmayı benimseyen ön yargıdan arınmış, yaşama uyum sağlayan bireyleri anlattığı belirtilebilir.

Buna yönelik olarak İzgü'nün vermiş olduğu bir röportajda

“Çocuk kitaplarının işlevi olmalı mıdır?” sorusunda vermiş olduğu yanıt bu durumu niteler biçimdedir: “Kesinlikle... Bir çocuk kitabı çocuklara düş kurduramıyorsa

işlevsiz bir kitaptır. Okuyunca düşün kuran çocuk soru sorar. Yani beyin çalışıyor demektir. Düş kurduruyorsan beyin çalışmaya başlamıştır. Çalışan beyin soru sorar. Soru soran çocuk artık birey olmuş demektir. Kitabın görevi insanı birey yapmak olmalı. Ben hep bunu dikkate alırım. Çocuk kitaplarımda da bu ilkeler geçerlidir; düşündürüp soru sordurmak...”³

Bu açıdan İzgü'nün eserlerinde hayat bulan çocukların evrensel olarak bütün çocuklara hitap ettiğini, yaşamış oldukları bu evrende onların hayal güçlerinin kuvvetliliğinden yola çıkarak gerçek ve hayal arasında çocuklarla birlikte el ele yürüdüğünü söylemek mümkündür. Bu kapsamda öykülerin Tablo 5'te belirtilen eğitsel ilkeler bağlamında uygunluk gösterdiği söylenebilir.

Muzaffer İzgü yazın hayatı süresince, çocukların düşün ve düşüncelerini besleyecek, çocuk açısından anlamı ve anlatımı yalın olan eserler vermiştir. Aynı zamanda öğretici ve doğrudan çocuğa emir verici anlatımlardan kaçınan İzgü, çocuklara içinde bulunduğu toplumun değer yargılarını onların sezebilecekleri biçimde sunmaya çalışmıştır.

5. Öneriler

- Muzaffer İzgü'nün eserlerinin basımında editörlerin, eserin resimlendirilmesi kısmında metin içerisinde yer alan öyküleme ve betimlemelerin göz önüne alınarak çocukların zihin dünyalarını harekete geçirici resimlerin yer almasına dikkat edilmelidir.
- Muzaffer İzgü'nün eserlerinin dil ve anlatım bakımından yalın olmasıyla birlikte günlük hayatta çok sık kullanılmayan kelimelerin anlamlarının açıklanacağı bir dipnot eklenmelidir.
- Kitapların uzun yıllar daha dayanıklı olması için sayfalar birleştirilirken tutkal yerine dikiş yöntemi tercih edilmelidir.
- Kitap içerisinde eğitsel bağlamda çocuklara sunulan insan ve insan olma durumuna ilişkin bilgilerin çocuğun kendisini tanıyarak toplumu daha iyi benimsemesini sağlamak için aile-çocuk kitap okuma halkaları oluşturulmalıdır.
- Muzaffer İzgü'nün eserlerinin öğrencilere okutularak onlarda uyandırdıkları düşün ve duyguları ifade etmelerine yönelik etkinliklere yer verilmesine çalışılmalıdır.

³ Röportaja ulaşmak için bakınız: <https://www.izgazete.net/muzaffer-izgunun-son-roportaji-%E2%80%98dusunun-okuyun-gucsuzden-yana-olun-roportaj,17.html>

Kaynakça

- Akyüz, M. (2014). *Muzaffer İzgü'nün çocuk kitaplarının çocuk edebiyatının temel ilkeleri açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Coşkun, C. (2019). Akademik Metin Yazmanın Basamakları-V: Yöntem Bölümü Hazırlama. M. N. Kardaş & R. Koç. (Ed.), *Türk Dili 2 Akademik Yazma Eğitimi* içinden (ss. 171-188). Pegem Akademi.
- Çelikkaya, Ş. (2016). *Muzaffer İzgü'nün hayatı, sanatı ve romancılığı* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi.
- Genç, E. G. (2019). *1960 kuşağı yazarlarından Muzaffer İzgü'nün öykülerinde mizah* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Gültekin, A., Çiftçi, Z., Orhan, A. Y. V. Z. & Yetim, A. (2010). Eleştiriler ışığında Muzaffer İzgü yapıtlarının yeniden değerlendirmesi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (1), 55-66. <https://degipark.org.tr/tr/pub/ogusbd/issue/10997/131601> Erişim Tarihi: 05.05.2023
- İncesu, K. (2017, Ağustos). Muzaffer İzgü'nün son röportajı: 'Düşünün, okuyun, güçsüzden yana olun'. *İz Gazete* <https://www.izgazete.net/muzaffer-izgunun-son-roportaji-dusunun-okuyun-gucsuzden-yana-olun> Erişim Tarihi: 03.05.2023
- İzgü, M. (2007). *Yumurtadan çıkan öğretmen*. Bilgi Yayınevi Çocuk Kitaplığı.
- Kıral, B. (2020). Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 (15), 170-189. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/susbid/issue/54983/727462> Erişim Tarihi: 04.05.2023
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded Sourcebook (2nd ed)*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Patton, M.Q. (2002). *Qualitative research and evaluation methods (3rd Ed.)*. Sage Publications.
- Sever, S. (2017). *Çocuk ve edebiyat*. Tudem Yayınevi.
- Sever, S. (1995). Çocuk kitaplarında bulunması gereken yapısal ve eğitsel özellikler. *Abece Dergisi*, 107, 14-15.
- Şirin, M. R. (2016). Edebiyat ve çocuk edebiyatı edebiyatın amacı ve işlevi. *Türk Dili Dergisi*, CX, (780).
- Uluer, G. (2022). *Muzaffer İzgü'nün hikâyelerinde sosyal meseleler* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Düzce Üniversitesi.
- Yılmaz, S. (2007). *Muzaffer İzgü'nün çocuk romanlarının tema, eğitsel iletiler ve dil yönünden 10-12 yaş grubu çocuklarına uygunluğu* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Sakarya Üniversitesi.

Extended Summary

1. Introduction

Children's literature can be seen as a collection of works that not only entertain children but also convey educational and valuable messages, fostering their imagination and providing reading pleasure. This field plays a significant role in teaching children while they have fun, encouraging their exploration of the world around them and laying the foundation for critical literacy.

According to Sever (2017), children's literature encompasses various artistic creations that enrich children's emotional and cognitive worlds through linguistic and visual messages. It aims to enhance their appreciation levels in accordance with their language development and comprehension abilities, spanning from early childhood to adolescence. Muzaffer İzgü is an esteemed writer who has made notable contributions to the realm of children's literature.

In this research, Muzaffer İzgü's book titled "Yumurtadan Çıkan Öğretmen" is examined within the framework of the criteria outlined by Sedat SEVER for high-quality children's books.

2. Method

This study focuses on the problem statement: "To what extent does Muzaffer İzgü's 'Yumurtadan Çıkan Öğretmen' conform to the Structural and Educational Features Required in Qualified Children's Books, as outlined by Sedat Sever (1995)?" This qualitative research began with a comprehensive literature review and analysis of various documents. The research design incorporated an examination of Muzaffer İzgü's life, literary personality, and the internal and external structural aspects of the book under investigation. The findings derived from the book review and analysis were evaluated within the framework of qualitative research. According to Kırıl (2020), qualitative research aims to comprehensively understand, interpret, and describe individuals' attitudes, behaviors, opinions, and experiences through a detailed approach that enables in-depth exploration. Therefore, the analysis of the book 'Yumurtadan Çıkan Öğretmen' within the context of qualitative research primarily addresses the "how and why" questions that underpin this research methodology.

3. Findings, Discussion and Results

Based on the examinations, it has been determined that Muzaffer İzgü's 'Yumurtadan Çıkan Öğretmen' conforms to the structural and educational features specified by Sedat Sever for qualified children's books. The findings section presents five tables that address the principles investigated during the research. These tables cover formal features, content features, themes of the stories, the number of pictures in the work, and instructional principles of 'Yumurtadan Çıkan Öğretmen'.

According to the data obtained from the formal analysis of 'Yumurtadan Çıkan Öğretmen', as shown in Table 1, it has been found that the book is suitable in terms of volume and weight for an audience aged seven and above. However, the page structure is considered opaque, and the line spacing and font size are designed to prevent eye strain. To enhance the book's durability, it is suggested to use sewing instead of glue for page binding. Although the pictures in the book do not strain children's eyes, they do not strongly support the narrative or stimulate children's imagination. The criteria discussed state that the pictures included in the book should reinforce the child's imagination, considering the age level.

Regarding the content analysis presented in Table 2, it is noteworthy that the themes in the story are interconnected. The extensive exploration of main themes and sub-themes may be overwhelming for the readers. However, the author effectively integrated these themes throughout the story, allowing the main idea to be intuitively grasped during the narration. The narrative process intensively addresses the reflection of economic and political problems experienced during the coup period from a child's perspective.

Analyzing the related work based on Table 5, it can be observed that emotions such as sadness, grief, exclusion, and marginalization are palpably portrayed in the narrative. İzgü carefully balances these emotions with the overall theme. These feelings depicted in the work are not imposed on the child's imagination and life but serve as a mirror for readers to reflect on these situations. İzgü presents a perspective on humanity and the benefits of being human by looking through the eyes of children in his stories. Children are depicted as individuals capable of distinguishing between the abstract and the concrete, finding their place in society, embracing socialization, being free from prejudice, and adapting to life.